

ANY VI

NÚM. 244

BARCELONA 28 ABRIL 1893

Antonia Catalan

Còpia fot. de A. Ferrepiere.

¡Lo 25!

EN

Lluís era un xicot molt previsor. En Carlets, íntim amich seu, *un toca campanas* que s'impresionava de moment y tirava al dret en tots los assumptos de la seva vida.

Al estiu quan anava á banyarse á la *Deliciosa* era 'l primer que corria á la palanca y d' un capbusó 's tirava de cap al mar sense desassuarse ni mirá si allí ahont queya hi havia algun banyista sobre del que podia estrellarse.

'N Lluís may li callava: Carlets, no sigas tan impetuós, mira qu' un dia pendrás mal... Pero ell, ni l' escoltava, y menos desde que 'n Lluís, un dia, á pesar de las sevas precaucions, per poch 's treu un ull de la *cara* ab un rem que bogava entre dugas ayguas.

Aquell dia las burlas de 'n Carlets á 'n Lluís van ser grans.

—No veus? tú, tan previsor!...

—Qué té que veure? li responia lo seu company.... Aixó es una casualitat que á tothom pot succehirli.

Quan anavan á la Plassa de Toros, qu' es cas de poguer conseguir que 'n Carlets se 'n anés ab ell á la meytat del tendido!..

Tenia que pendre *barrera* y encare lo toro no havia entregat l' ánima al encarregat de rebre las dels animals al altre barri, que ja 'n Carlets sortia al *callejón* á ferla petar ab los banderilleros; y un cop que va entretenirse fins que los clarins havian tocat sortida de toro, per poch 's trova enganxat per la fera que no va fer mes que sortir y pendre l' *olivo*.

L' esquena d' un municipal va salvarlo.

'N Lluís, que l' estimava de cor, li deya: Carlets, puja á seure aquí hont soch jo... mira qu' un dia tindrem que plorar alguna desgracia... Pero ell... ¡cál sempre á la seva taleya.

Ja una vegada pegant desde la maroma cops de ventall á un toro qu' havia saltat la barrera, va rebre una banyada del *Miura* que si no es amatent á separar lo bras li fá nov.

Pero aquell dia dona la casualitat que va saltar l' estoch de 'n Frascuelo y ratllant l' atmósfera com una fletxa va anar á clavarse á la pantorrilla del pobre Lluís, qu' estava assentat casi sota las gradas.

Aquell dia 'n Carlets també va disfrutar.

—¿Que no ho veus?—li deya á l' altre—que totas las precaucions son pocas quan s' ha de pendre mal y tot perill es poch quan la sort ho vol?

—No 'm convencerás—li contestava 'n Lluís—y algun dia 'm donarás la rahó.

Per últim trova un dia 'n Lluís á un amich de la infantesa y li diu: Que no sabs que 'n Carlets té relaciones?

—Be m' ho han dit—va contestá 'n Lluís.

—Pero tú no sabs qui es ella?

—No, francament; no me 'n he ocupat.

—Donchs avísal perque es una xicota qu' ha sigut de tothom y segur qu' ell ho ignora.

—De debó?—va contestar l' altre alarmat, perque com hem dit, tenia verdader carinyo á l' atolondrat Carlos.

—Tant es aixís—va anyadirli l' amich—que un cusí meu s' hi ha entés mes d' un any.

Va faltarli temps á 'n Lluís per' anar á trovar á 'n Carlets.

Pero aquest no ho va voler creure y fins va renyir ab lo seu company dihentli qu' era un infame calumniador y que no 'l saludés may mes.

Van passar tres ó quatre anys sense que 'n Lluís sapigués rés de 'n Carlets.

En aquest interregno 'n Lluís, morta la seva mare, va pensar en formar una familia y comunicant l' assumpto á un capellá conegut de la seva familia, aquest va encarregar-se de buscarli una minyona que fes per casa entre las sevas parroquianas.

Efectivament, als pochs días aquell bon senyor va presentarlo á casa de dugas germanas solteras assíduas assistentas al Pi, de costums morigeradas que 's guanyavan la vida cusint á la máquina, y que tenian catorze ó quinze Cubas en poder del *tonsurat*.

La cosa ja estava molt adelantada. 'N Lluís tenia ja casi tots 'ls mobles comprats y anavan á tirar á la parella trona avall, quan un dia que at'avessava los quatre cantons de *Bellafla* 's topa ab 'n Carlets.

En Lluís va fer com qui no 'l veyá creyent qu' encara li guardava rencor, quan aquell hi va, y se me li tira als brassos.

—¡Lluís!

—¡Carlets!

—Perdonam... vaig ser un ingrát, un amich inconseqüent, pero noy, jo, encogat ab aquella xicota, no 't vaig creure pero á la fi me 'n vaig convence.

—Ah, sí?

—¡Y de quina manera!

Sabs quin número tenia jo en aquell sorteig? Lo vint y quatre! per xó al véurem un número tan alt, vaig *plantarme*, pero va ser, d' un salt, al nou continent.

—Apreta! Y com no vas venir á darme satisfaccions al menos? ja sabs que t' estimo de debó y t' haguera dispensat los teus insults.

—Ja 't dire... Com que jo també vaig *arribarhi*. m' entens? Y com que 'm volian carregar los neuters, vaig guillar ab lo primer vapor á Buenos Aires fins que veyent ella que jo havia posat *aygua al mitj*, va buscar rahons al meu antecessor, al vint y tres, que no havia pensat ab la pedregada que li venia á sobre; y si va salvarse, pot dar las gracias á un advocat molt llest que va defensarlo.

—Donchs 't perdono de cor y ara 'l menos compondrás que l' aná de boig no surt be sempre.

—No me 'n parlis!...—va contestar 'n Carlets—que mes d' un cop ho he pensat tot passejantme, mitj mort de gana, per los carrers de la capital de la República Argentina.

En aquell moment una senyoreta vestida de negre acompanyada d' un *Mossen*, va tocar per l' espatlla á 'n Lluís.

—Roseta! va exclamar joyós lo company de 'n Carlets; y tombantse á n' aquest va anyadir: Carlos, tinch lo gust de presentarte á la que ha de ser prompte la meva esposa.

En Carlets no va contestar, sino que ab la boca mitj oberta com un alelát contemplava estúpidament la cara de la núvia que s' havia tornat de mil colors.

—Aném á una diligencia—va dir tota confosa la xicota— Adios... hasta luego...

Y mitj arrastrant al *pare no sé quants*, va desapareixe per la primera cantonada.

En Lluís y en Carlets varen mirarse.

—Qu' es estrany!... va exclamar lo primer.

—No ho es gens; va contestá 'n Carlets agafantlo pel bras y tirantlo carrer amunt.

—Pero m' explicarás?...

—Prou!... Tens lo vinticinch!... Créume; fes com jo... plántat.

SERRALLONGA.

CONFIDENCIA

(A UNA NOYA)

...carregada de cançons,
d' orgull y de pretencions.

Si llegeixes, com abans,
LA TOMASA y lo nom trobas
d' aquell que 't donava probas
de sé 'l millor dels amants,
escribint versos d' amor
plens de vida y de tendresa
dedicats á ta bellesa,
fésli, per Deu, lo favor
de no llegir lo que firmi
perque 't sabrá gréu després...
¿que dius? ¿que perquè? ¿com dius?
Ell s' ho sab; no sé que dirhi.

Si 't feya, de quan en quan,
alguna que altra poesia,
es perquè 'l tonto tenia
la convicció, sent tant gran,
de ser correspost; isegúl
sent aixís qu' era al contrari,
puig del teu cor en l' armari
no hi tens cap sentiment tú.

¿De versos?... ¡Bé 'n feya prous
cada nit, tancat á casa,
no més perquè en LA TOMASA
vejessis cada dijous
la senzillés, la franquesa
de qui 't volia ditxosa!...
Eras, per ell, tan hermosa
com fastigós per tú era;
si ell buscava la manera
d' agradart', mal-agradosa
tú, sortinte per la pinta
casi tot, al cap-de-vall
no agrañas tant treball,
tant amor... y tanta tinta.

Com déu estar convenut,
donchs ara, del sèu error;
com lo fer versos d' amor
déu veure qu' es temps perdut;
com déu entendre, ademés,
que tú no 'l corresponías,
tal volta ara sas poesías
no serán d' amor may més;
y vol que, per no aburrirte,
lo que firmi per alt passis...
¿Si ho sé?... Cert; no t' escarrassis.
¿Que 't sab gréu?... No sé que dirte.

PEPET DEL CARRIL

En Palmada

Si may tens mal de caixal
y patir molt no t' agrada,
tindrás cura radical
ó se 't calmará 'l teu mal...
si vas á veure 'n Palmada.

Si la sogra se 't subleva
y la dona se t' enfada,
sense que 't mirin cap treva,
tindrás pau á casa teva ..
anant á veure 'n Palmada.

Si 't trobas que tens neguit,
y vols passar la vetllada
ben alegre y divertit,
ho lograrás tot seguit...
no mes sentint en Palmada.

Si se 't mor algun parent
ó renyeixes ab t' aymada,
ó be 't trobas malament,
tindrás consol al moment...
escoltant á n' en Palmada.

Si 't presentas diputat,
y porque 't fan tupinada
ne resultas derrotat,
estarás aconsolat...
si t' escoltas en Palmada.

Finalment; disfrutarás
una vida regalada
y plaher gran sentirás,
si cada vespre te 'n vas...
á sentir á n' en Palmada.

En Palmada; 'l distingit
actor; lo *niño mimado*,
'l que te mes gros partit
y que 's veu mes aplaudit
de la colla d' Eldorado.

Per xó tot lo mon pregona
la fama que tè guanyada
y que tants llores li dona.
¿Quin vehí de Barcelona
no coneix á n' en Palmada?

LLUIS SALVADOR.

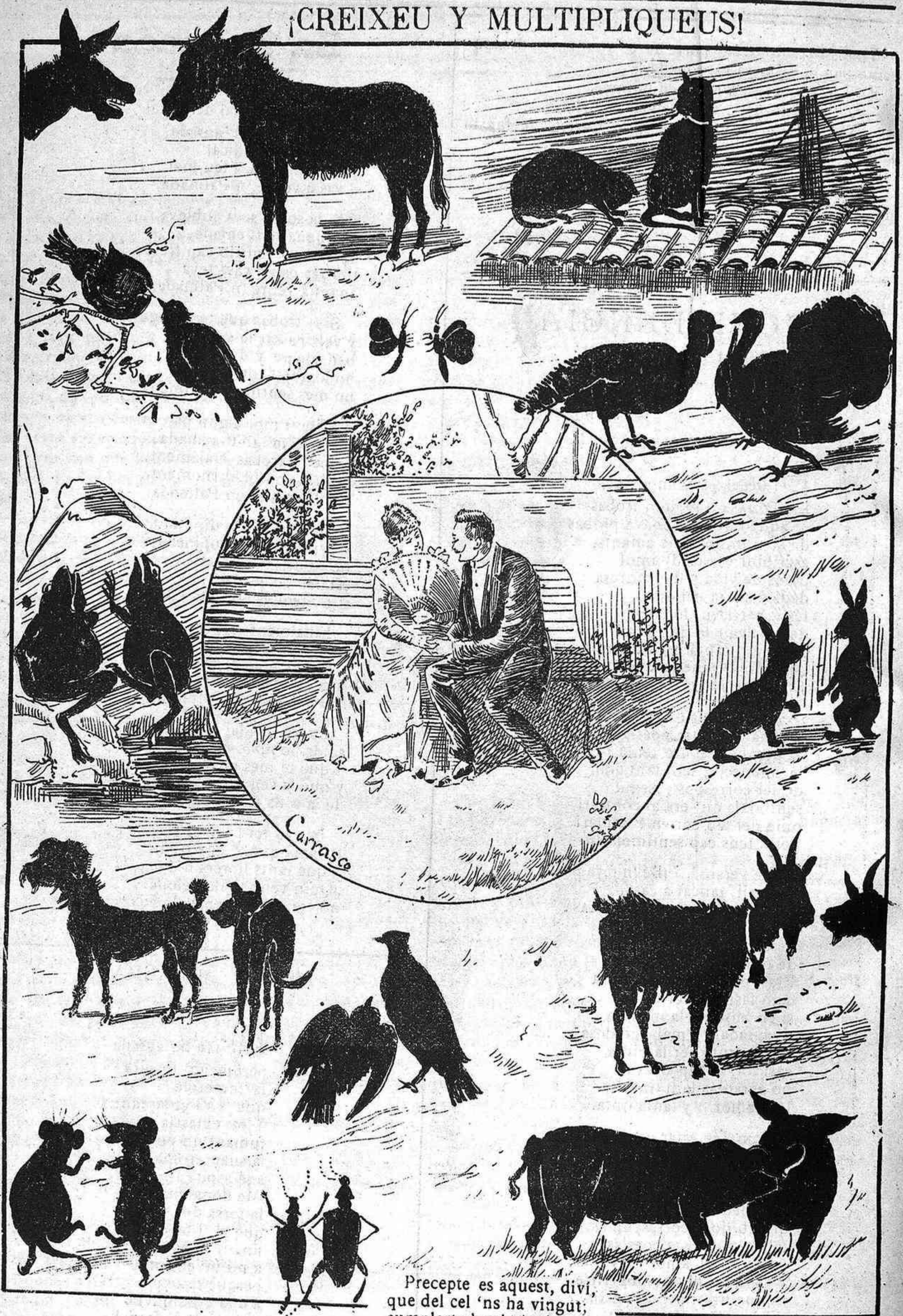
PERQUE M' AGRADA

EU MAR m' agrada
perque m' inspira
la fumerola
que 's va enlayrant;
Y m' extassia
fumant un puro
la suau aroma
aná aspirant.
Me dona vida
la forsa dolça
que té 'l tabaco,
fins 'l d' estanch;
á mí m' encanta
perque festeijo
á una estanquera
y 'l tinch de franch.

P. COLOMER.

¡CREIXEU Y MULTIPLIQUEUS!

Precepte es aquest, diví,
que del cel 'ns ha vingut;
cumplert ab tal plenitut
que ré hi pot tenir que di.

LA TOMASA

LICEO

—Semblém dos ángels!
—Qui diria que'ls dematins venèm bunyols al carrer
de 'n Trenta...

TENORS

QUE bé que 'ns la passàriam si poguéssim serho!...
Vull dir d' ópera.

Son 'ls que 's guanyan més bé la vida y més descansadament; cada vegada que obran la boca treuen lo ventre de pena.

Aque'l adagi castellá que diu: *Quien canta, su mal espanta*, es fet per ells.

Hi há tenor d' aquets que 'ls diuen de *primissimo cartello* que se la passa millor que 'l bisbe.

Son 'ls reys de las *taulas* y 'ls butxins de las *Empresas*.

¡Y la importancia que 's donan!

No sembla sino que un tenor siga una autoritat pe 'ls *dilettanti* de bona fé.

Els cotisan 'l gust de sentir cantar; ells posan préu á las *arias* y *racontos* dels grans mestres; com si las inspiracions musicals estéssin supeditadas á una *laringe* més ó menos privilegiada!

Més burro qui s' hi deleyta sentint tenors de mitj duro desde l' alsada d' un quint pis.

Es una verdadera comedia lo que passa ab aquestos comedians de *gargamella*.

Perque, lo dia que fan 'l *bót*, com la canalla, no més fent anunciar que s' han *indisposat*, ja están fora de compromís.

Y en compte de trobarse indisposats, lo que hi há es que s' han indisposat ab la Empresa.

Pro 'l públich paga las indisposicions á preu de *galls*.

Per aixó 'ls del *galliner* no podém dir rés per un *gall* més ó menos.

Y d' aquí prové que 's nota que molts tenors que deixan anar *notas* que ni 's notan, pero 's pagan com si 's notessin.

¡Y tant *entenorats* qu' estém!

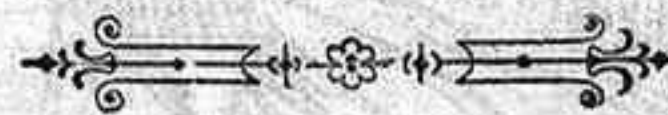
Causa més sensació llegir aquest telegrama:—Milán En la *Scala* ha sido objeto de una ovación inmensa nuestro paisano el tenor señor *agarrini*,—que no pas aquest altre:—“Madrid: El reputado y aplaudido cantante de zarzuela señor *Magricias* se está muriendo de hambre por falta de contrata.”—

Quan torni á neixer *tiro* per tenor d' ópera.

Ja 'm sentirán.

JOSEPH BARBANY.

L' ANGELETA

ONECH á una xicota
que lo nom seu
Angeleta es, y es filla
del poble meu.
Quinze abrils tot just conta,
y es, sens mentir,
capás ab sa mirada
de fer patir.
Las sevas orelletas
semblan, á fé,
artificials, calculin
com deuen sé.
Per formarse una idea
del seu nasset,
cal dir: sembla de cera
de tan ben fet.

Sa boqueta es petita
com un pinyó,
guarnideta de perlas
de lo milló.
Sas blancas mans, son finas
de modo tal,
que dupto que aquí á Espanya
tinguin rival.
En los balls qu 'en lo poble
se solen dá,
sempre ella es la que talla
lo bacallá,
ab la consegüent pena
de las demás
que vanament intentan
lo lluhir mes.
¡Sempre ella es la que triunfa!

Masquefa ho veu,
y sa fama pregonada
per tot arreu.
Ella es la que fent gala
y ostentació
de 'l que val, no 's deix perdre
festa majó.
Ella es sols la que logra
per tot ahont va,
atraurer las miradas
y hasta encisá.
Y es ella, ¡qui ho diría!
la que al hort du
barrals plens de... ¡dallonsesll...
(y aixó es segú.)

RAMÓN DE MASQUEFA

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc. etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis per' anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

A LA NOTABLE PRIMA DONNA DEL TEATRO PRINCIPAL

Senyoreta. OLIMPIA BORONAT

Carta que un rossinyol capficat
endressa á la Olimpia Boronat.

SENYORETA Boronat:
Desde que vosté ha cantat
tan fi y dols en Barcelona,
pot creure que no hi ha estona
que no estigui capficat.

Abans, ab lo meu cantar
que saltant per lo pinar
boy alegret entonava,
á tothom extassiava
iquin modo de entussiasmar!

Abans, á mon precios cant
se feya elogi tan gran
que tothom d'acort estava
quan per tot se'm proclamava
ser lo rey de tot cantant.

Abans, tothom com hú sol
deya: 'L cant del rossinyol
es devessall d'armonía
es lo cant de mes valia;
'l qu' aixeca mes son vol.

Mes ara ¿qué ha succehit?
que des' que vosté una nit
va cantar en eixa terra
tothom ¡lo pensarho aterra
m' ha donat ¡ay! al oblit,

Que ja ma veu res no val
es la opinió general;
que tan sols sa veu es fina,
pura, preciosa, y divina,
com la brisa matinal.

Aixó, no 's pot aguantá
y així m' ha de dispensá
que á vosté, qu' es bondadosa
vingui á pregarli una cosa
segú de que la farà.

Li demanó per favor
desde lo fons del meu cor
que deixi ben prest á Espanya
perque ab lo seu cant empanya
ma gran fama de cantor.

Y aixís, lliure de vosté
prompte á alcansar tornaré
la fama que 'm te usurpada
y si no, ab veu contristada
per los boscos moriré.

UN ROSSINYOL.

Cartas per sota la porta

CARTA II

CODOLOSA! Codolosa!
Rebuda la vostra carta
molt sorprés veig que s'aparta,
de l'assumpto... de la cosa.

¿Que s' es fet aquell valor?
¿aquell brio y llengua neta?
¿aquella fina palmeta
de cop sech sense rubor?

¿Haveu perdut ja 'l compás?
¿Haveu perdut la batuta
ab la qual be s' executa
la sardana y contra-pas?

La sardana de la vida
no para, no sigueu manso;
cada joch porta un romanso,
cada pas una mentida.

«Ahi, xifrats los senderis
los misteris abundavan,
y avuy dia may s' acaban;
per tot trobarás misteris».

Paraulas aquestas son
ditas per vos, lo qual prova
que 'n deveu sapigué un cova
de misteris d' aquest mon.

Enredos, píñas, bronquina,
tapadillos, parauletas,
tarugos, romansos, fetas,
tot vostra mirada esbrina.

Vos sabeu lo cau, ja ho se,
no está pas per alabá;
qui de vos puga escapá
ja 's pot dí que va lleujé.

Vostra carta tuig d' estudi
per parlar del temps passat,
parlem d' avuy que 'n vritat
per mes que de forma 's mudi

lo fondo lo mateix es;
vos ho heu dit, teniu rahó,
avuy per vuy conech jo
que de tela n' hi ha en excés.

Des' l' orgullós concejal
que atropellant tota lley
emplea per tot servey
al pobre municipal,

¿sins al inspirat poeta
qu' es diu del art noble fill
y per mantení son brill
compra y firma alguna obreta;

tant y tant se 'n pot par á
tant y tant n' hi ha per fer basa,
qu' ompliríam LA TOMASA
sens que 's pogués acabá.

Si l' assumpto á fi porteu,
podeu trobar tela en gran
si ab resolut ademan
en algun teatro entreu,

No será pas temps perdut

entrarhi allí dins, oh! no:
frequentantlo ab afició
veureu lo que may cregut:

hauríau tot y sent franch:
veuríau obra dolenta
que l' autor que la presenta
la firma ab bitllets de banch.

Veuríau també ab excés
autors de nom... principals,
que firman originals
y ho prenen tot del francés.

En cambi l' autor petit
que no adula lo bunyol,
sas obras may veuhen sol,
jauhen per sempre al oblit.

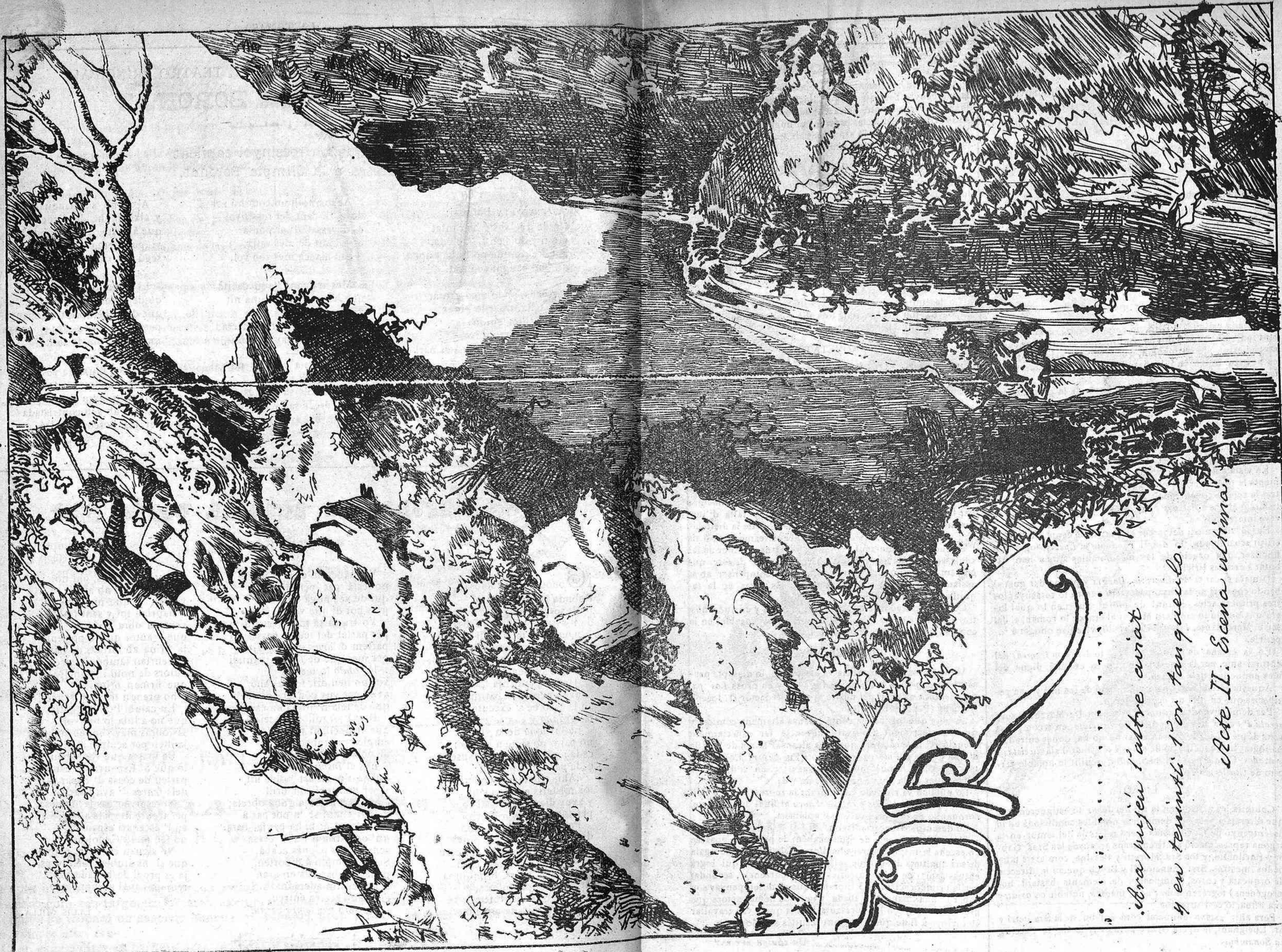
Be massa que vos sabeu
lo que d' Espanya m' estranya,
parleu de cosas d' Espanya,
dels frares d' avuy parleu.

No espereu pas la gloriósa
per treure drapets al sol,
en l' escenari espanyol
no seu mutis Codolosa.

No sigueu esquerp, penseu
que si ns diuhen xafarderas,
ja es propi de bogaderas,
rentant cantá ab bona veu.

LLUIS MILLÁ.

OR

.....
obra pujen l'altre aviat
4 en temintli 1'or tanqueulo.

Acte II. Escena ultima.

NOSTRE RETRATO

Li toca avuy lo lloch en la nostra acreditada Galería artística, á la novella art.sta D.ª ANTONIA CATALAN coneguda en Barcelona per la seva elegancia y distinció.

Encare que criada en Catalunya la Sra. Catalan va naixer en la poética "Sevilla" y la seva inclinació al Teatro ha sigut tanta que per fi ha resolt admetrer proposicions pera los teatros de París y Lóndres, en hont dará á coneixer la seva privilegiada veu y la seva gracia en lo género espanyol que cultiva ab preferencia.

Teatros

PRINCIPAL

Acertada estigué la Direcció en posar *La Traviata* ja que tant individualment com en conjunt lográ un desempenyo acabadissim, de tal manera, que feya moltissims anys que en nostres teatros no haviam lograt sentir-la ab tanta perfecció.

La Sta. Boronat en lo desempenyo de la protagonista, ademés de cantar sa *particella* de un modo inmillorable se 'ns dongué á coneixer com á excel-lent artista dramática. Molt acertadament la secundá lo distingit tenor senyor De-Marchi aixis com discretamen lo baritono Cioni, parts comprimarias, coros y orquesta que en aquesta ópera foren acertadament dirigits per lo mestre Sr. Pomé.

En vista del notable éxit lograt, la Sta. Boronat esculli la mentada ópera pera la nit de son benefici, haventli demostrat la selecta concurrencia que hi assistí, son agrado y satisfacció ab los aplausos y bravos ab que frenquentment se veyá interrompuda.

En lo intermedi del tercer al quart acte cantá, ab la pulcritud acostumada, lo difícil *rondó* de la *Luccia*, logrant al finalisar, una ovació de las mes notables que s' han tributat á artistas lirichs.

Dimars se cantá la *Lucrezia Borgia* y per no dar gust al bando contrari de la casa, passarem per alt lo ressenyar los tres primers actes, entrant de plé al quart en lo qual lográ una ovació lo eminent Masini al acabar lo romanza del Mtre. Mercadante, *I due illustri rivali*; vejentse obligat á repetir-la.

En la escena de la mort se lográ lo *delirium tremens* del entusiasme, per la maestría ab que lo executá, digne del mes eminent artista trágich.

Aquesta escena servi pera vindicació de las mil y una peripecias que en dita nit ocorregueren.

Per demá divendres anuncia lo senyor De-Marchi la seva *serata d' onore* havent escullit *La Traviata*, en recompensa sens dupte de ser la ópera que si be no ha donat entradas, ha lograt la reconciliació de *tirios y troyanos* ó sia *liceistas y cruzados*. Com á pessa d' *obligo*, ha escullit lo notable terceto de *Guillermo Tell*.

LICEO

Cohibits los artistas en la nit del *debut* no estigueren mes que discrets á pesar de demostrar notables condiciones en lo desempenyo de *La Gioconda* pero refets ja del temor en la segona representació sentiren grans aplausos las Sras. Gabbi y Borlinetto, y los Srs. Moretti y Pessina, com aixis també los mestres Srs. Mancinelli y Bosch que en la direcció de orquesta y coros, (compostos de elements bastant heterogéneos) lograren donar á las massas, notable colorido y una afinació casi superior.

Pera ahir estava anunciat com á *debut* de la Sra Petri y Sr. Lucignani, la ópera *Aida* y pera avuy lo de la Paccini, *La Sonambula*.

CIRCO BARCELONÉS

A pesar de haverse anunciat repentinament lo despido de la companyia Tani que tingué lloch lo dilluns passat, se lográ un verdader plé, no cansantse los *amateurs* de aplaudir á sas artistas predilectas esperant lo final de la representació pera demostrarls lo sentiment ab que veyan sa partida esperant que sia *presto il ritorno*.

ROMEA

La humorada inverosimil *Pintura fi de sigle* estrenada lo dilluns passat obtingué un éxit complet.

L' assumpto de la obra enterament nou y original, va cridar poderosament la atenció del auditori, y l' abundancia de xistes, nascuts ab frescura de la acció mateixa, causá impresió tan agradable en l' auditori que las francas y prolongadas rialladas interrumpian sovint lo diálech.

Al terminar la representació lo públich, cridant als autors del arreglo Srs. Dalmases Gil y Guasch Tombas, va fer aixecar lo telò tres vegadas.

Lo desempenyo confiat a la Sra. Parrenyo y Srs. Goula y Capdevila fou acabat, puig tots ells donaren notable relleu á sos respectius personatjes.

NOVETATS

Res de *idem* hi ha hagut en la passada setmana puig s' ha anat representant ab gran éxit *Un enemigo del pueblo* y la empresa acertadament ha fet que fos la obra del cartell.

Pera la próxima setmana s' anuncia lo nou drama del reputat autor dramátich y mestre en Gay saber D. Joaquim Riera y Bertran, titula: *Lo nuvol negre*.

TIVOLI

El siglo que viene tal com actualment s' executa en aquest teatro, mereix se diga ser original de Chia, Labarta, Moragas, Estany y viuda Tarascó y Colomé, ja que los verdaders noms dels autors tant de lletra com de música *huelgan* per lo soso é insustancial de tot l' argument y falta d' inspiració en la música, mereixent los honors de la distinció ab lletas de *mollo*, sols los artistas abans esmentats, ó sia l' escenógrafo, dibuixant, coreógrafo, atrés y autor de las coplas, pus junts han realisat un verdader *tour de force* que creyém que lo públich barceloni sabrá recompensar ab sa asistencia y omplir al mateix temps las arcas de la taquilla y Administració.

Lo desempenyo ha sigut menos que mitjá y es que á nostre entendre faltan elements bastant indispensables en la companyia. ¿No li sembla senyor Ignaci?

CIRCO ESPANYOL

Ab numerosa concurrencia va efectuarse lo dissapte passat l' estreno de la comedia en dos actes y en prosa *Los papiers del auca* original del nostre apreciat redactor D. Joseph Barbany (Pepet del Carril).

La obra que 'ns ocupa conté escenas altament cómicas y tipos perfectament dibuixats, diventse fer especialment menció del jove calavera que pera alcansar la ma de la filla d' una beyata del *morro fort*, fá tots los *papiers*. Lo tipo de marit resulta també molt ben trassat y en conjunt los personatjes de la obra están plens de vida.

Lo públich va riure de gust durant la representació y feu sortir al autor de *Los papiers del auca* al final de cada acte, coronantlo ab nutridas salvas d' aplausos.

Lo desempenyo acertadissim.

Abans del estreno de que acabém de parlar va posarse en escena la inspirada tragedia *Mar y Cel* en la que feu gala de sas qualitats d' actor de valía lo Sr. Borrás, qui lográ entusiasmar en varis passatjes á la concurrencia, secundat per la primera actriu Srta. Llorente que va desempenyar son paper d' una manera acabada y per los demás actors que prengueren part en la representació, los quals van treballar ab carinyo á fi de que 'l conjunt resultés arrodonit.

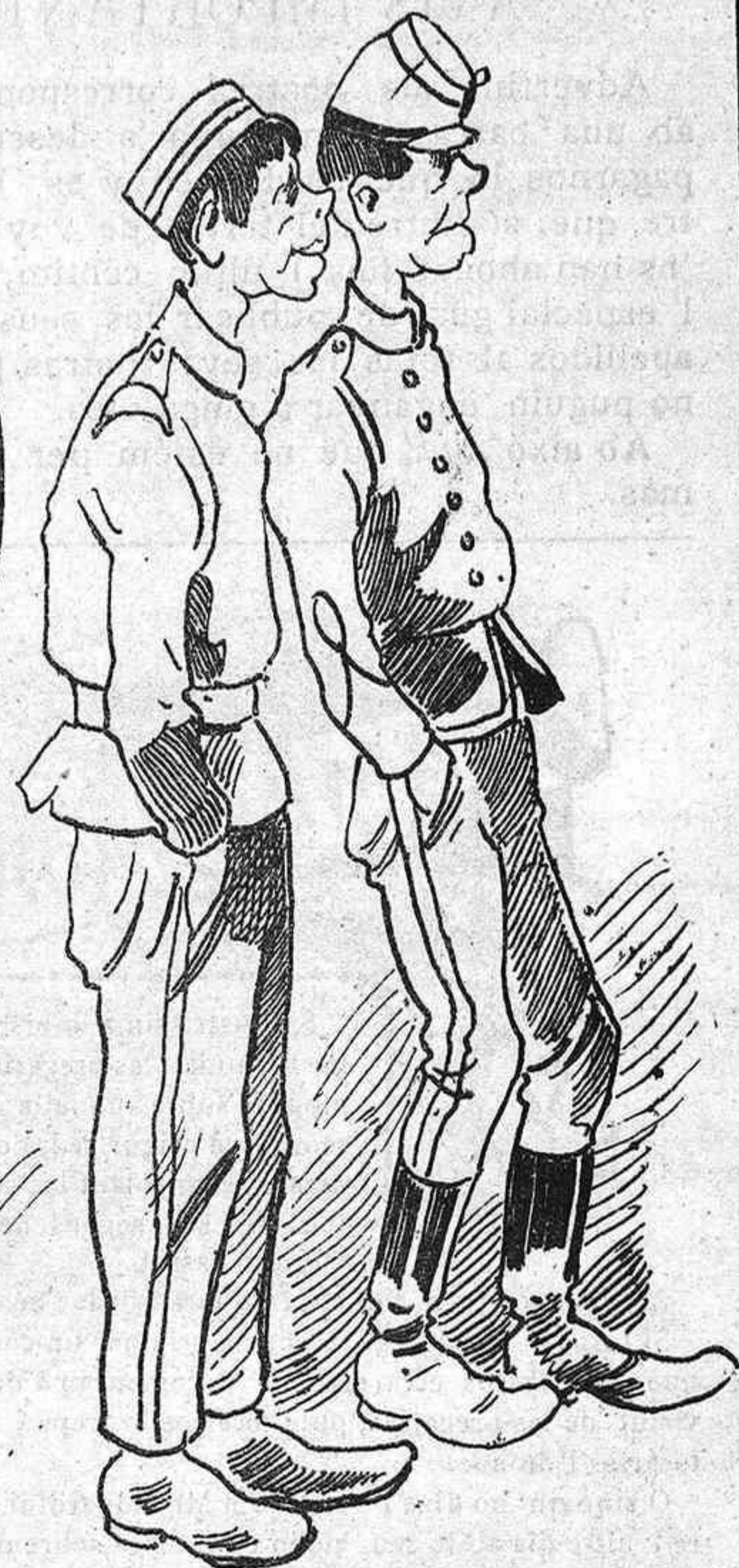
UN CÒMICH RETIRAT.

DE L' ULTIMA CULLITA

—Si vols esta be ab los amos m' has de tenir contenta á mi.
 —Pus..., que te haga reir?

—Cualquiera cultive la terrica..
 —Tomal..

GANARIO

—Quina vidassa!..
 Y la mare plorava perque queya quinto.

—Ja m' han fet cabo pèr are..
 y que vagin tocant los músichs.

AVIS IMPORTANT

Advertim als nostres corresponsals qu' ab una barra assombrosa 's descuydan de pagarnos lo que 'ns deuen y es ben nostre, que, si dintre del terme de vuyt dias no 'ns han abonat fins l' últim céntim, tindrem l' especial gust de publicar los seus noms y apellidos ab totas las sevas lletras pera que no puguin enganyar á ningú mes.

Ab aixó *¡jojo!* que no estém per mes bromas.

Sa ilustrissima lo bisbe de Vich, ha reanudat las pregarias pera que plogui sobre aquella comarca.. sense que caigui pedra com l' altra vegada, esmicolant los ceps y naps, dels pagesos, segons deyam en un número passat.

A veure si aquest cop lo cel lo farà quedar bé.

Si tornava á pedregar se podria originar un conflicte perque 'ls pagesos escarmentats ja comensan á duptar de la virtut de las pregarias, puig tocarlos los ceps y 'ls naps es tocarlos l' honor.

O sino qu' ho diga l' aeronauta Mr. Eduardini que al caure l' altre día ab lo seu globo en Cuenca sobre un camp no de naps, sino d' ensiams—pel cas es igual—se va veure atacat per una colla de pagesos, los que faca ab má li volían fer obras al individuo, y haurian lograt lo seu objecte á no intermediar totas las personas sensatas que presenciaren lo fet.

Per lo tant, no fém bromas.

Com podrán veure nostres lectors en l' anunci estampat en aquest mateix número, lo distingit periodista Sr. Dalmases Gil, acaba de publicar la 2.ª edició il·lustrada de son important folleto *El socialismo en Barcelona*.

A jutjar per la aceptació que la primera edició de dita obra lográ, creyém veure prompte agotada la segona.

Estimarém, donchs, á tots nostres favoreixedors que desitjin posehir *El socialismo en Barcelona* que fassin las demandas sense pérdua de temps,

Un anunci de *El Diluvio*:

«Un señor desea señora de ciertas condiciones para ama de gobierno. Da manutención y 20 duros al mes.»

No son mals tractes segons lo que hagi de fer aquesta senyora de *ciertas condiciones*.

Y hasta 'ns sembla qu' aquest senyor anunciant per no ser menos que 'l rector de Vallfogona s' en estimaria mes dos de vint anys qu' una de quaranta.

¡Ah, manu... que n' ets de *currido!*

A Sando (Salamanca) una mosca de 22 anys, ha fugit ab lo seu xicot; cosa que no te res de particular.

Pero la que es particularissima es la disposició donada per l' alcalde d' aquella població pera lograr que 'ls dos *colomets* tornessin als colomars respectius.

«No es qüestió de buscarlos per tartanas, carrils ni fondass se diria la primera autoritat municipal—y sense encomenarse á Deu ni al diable—va manar que 's registressin tots los camps de blat del terme, per veure si en ells se trobava fent la siesta á la enamorada parella.

Suposant que l' arcalde coneix bé las costums dels seus administrats, deu ser una desgracia tenir camps de blat á Sando, á menos que 'ls pagesos per no sortir perjudicats per aquestas tragedias de *camp y cel*, diguin parodiant á Said y parant la má

Soch l' amo del bordell qu' us aperia
no só d' *alló* de franch; pagueu la cambra,

En la plana central tenim lo gust de presentar l' escena final del segon acte del drama *Or*, de D. Frederich Soler, que ab creixent éxit s' está representant en lo nostre típic colisseo.

També publiquem avuy en lo folletí un fragment de tan interessant producció.

Se parla de que s' está formant ja una companyia d' estiu quals primeras parts la formarán lo distingit primer actor D. Teodor Bonaplata, la primera actriu D.ª Carme Parreño y lo primer galán jove D. A. Labastida.

Sabém que dita companyia ha sigut ja solicitada per anar á actuar los días festius á una vehina y hermosa vila.

Diu un periódich que lo Sr. Poggio va dirigir tan bé la corrida del diumenge, y un altre diu que ho va fer tan malament.

Bè... com los éxits de las comedias.

Qui 's fihí dels nostres *critichs* queda enterat.

En lo Centro Industrial va darse una vetllada magnífica. Després del bon desempenyo d' algunas pessas cómicas, lo Sr. Simó va llegir magistralment *El vértigo* de Nuñez de Arce.

Felicitém á la novella societat.

Encare era calent lo cadavre del jove mort per lo tranvia del Clot, quan aquest *Herodes* reventava á un pobre carreter en la carretera del Fuerte Pio.

No volém saber la causa ni qui 'n te la culpa, pero es alarmant la freqüencia d' aquestas desgracias y las autoritats hi haurian de pendre cartas.

Es un motor que gasta més sanch que carbó.

Diu que los sis caps dels toros qu' ha d' matar *Lagartijo* en la seva funció de despedida ja están en ajust per altres tants *aficionados*. Y no hi haurá qui ajusti los caps d' aquets pera poms d' escala?

¡Quinas sébas!

Al Sr. Miró li ha surtit una *avía* ab *El Suplemento* que ja cal que li dongui las gracias y l' estimi forsa.

Nosaltres sols dihém que Deu dongui al *critich* de *La Publicidad* mes capacitat per la novela, de la que ha tingut per lo drama.

Vaja... Que no torni á fer... llufa.

Repichs

Fará cosa de cinch anys que á Lecaroz (Navarra), uns caputxins varen demanar per caritat un trosset de terreno pera edificar un convent.

Avuy lo convent y l'iglesia adjunta está valorat en un milló de pessetas.

Fa poch han anyadit á la propietat un gran caserío y la casa coneguda ab lo nom de *La venta de Cándido*.

L' Ajuntament de Lecaroz sembla qu' exigeix al convent algo per consums y los pobres frares demanan una caritat pública pera satisferho.

Apa, senyors de *La Fulla*...

Aquí de la vostra filantropia!...

Lo Teatro Catalá ó siga *Romea*, denigrantse als ulls del públich, l' ha pegada ara en posar en escena *saldos* del teatro de Novedats.

No sembla sino que lo típich teatro no tinga ja autors propis y un extens repertori, qu' aprofita *rebutxos* del seu *pendant*.

Quinas planxas!

No hi ha cap corona pera l' iniciador?

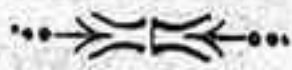
T' haig de dir sens ferhi embuts,
tant si 't plau, com si 't subleva,
qu' això es llepar los plats bruts
d' una taula.... que ni es teva.

BIBLIOGRAFIA

Hem rebut un exemplar de *Un gepich cantant victoria*, de los senyors S. Baró, T. de A. Fullá, L. Millá, J. Asmarats y J. Burgas (no n' hi ha mes), estrenat en lo Teatro del Círcul Literari en lo present mes.

Remerciém l' envió.

TEATRO DE LA FULLA

Gran companyia de *Saltimbanquis* regeneradors *antediluvians* de la societat moderna.

1. Després d' uns brillants esquelots se posará en escena la tragèdia en molts actes de *barbarie*:

La persecució de gent honrada

ó

Los ganduls desocupats.

Desempenyada *ridículament* per tota la *quadrilla* darreña dels bastidors per por d' algun *tronxo*.

2. Lo coro *El Porvenir* (no de Sans) cantarà á veus solas lo

¡Trágala!

3. La pessa de circunstancias

Los pillos de levita

ó

Los accionistas ensarronats.

A las set... de justicia.

EL PRIMER DE MAIG

T' equivocás

QUE no pot ser dius, prendeta,
estimar ab pur amor
á cap mes d' una nineta?
donchs estás en un error.

Mira, jo n' estimo tres
y ab deliri á totas ellas
aixó si, ten per entés
que no n' hi ha'l mon de mes bellas.

Están juntas tot lo dia
no s' separan pas per res;
mes diré, encar que t' assombri,
una sola, es totas tres.

¿Sabs ara qui son? ¡oh nol
ja t' ho diré sense embulls:
son las tres qu' estimo jo,
tú, y las ninas de tos ulls.

MANEL DEL TRANVÍA.

Secció Marítima

Lo bergantí *bunyá* *La Fulla* ha apressat per milésima vegada á la velera corbeta *Tomasa*, dihent que porta contrabando á bordo.

Esperém que lo comandant de marina dongui un mico com fins ara ha fet al barco *polisson*, y deixi seguir en pau lo seu viatge á la hermosa corbeta.

Telegramas

Ultra Tomba, 25.—6 matí.—S tracta de nombrar fill adoptiu d' aquest *Imperi de las Sombras* al gerent de la companyia del tranvía de foch de Sant Andreu.

CALA VERA.

New-York, 25.—6 id.—Han arriuat las carabelas.
A un yankee se li han sentat las barras de tan riure.

B. UNYOL.

Berlín, 25.—8 id.—Lo nás del Sr. Romero quedará un xich *desdibuixat* pero será nas.

C. ANGER.

Vich, 26.—11 matí.—Han comensat las oracions.
Una casada diu qu' ha sentit caure gotes.

PREGARIAS.

CORRESPONDENCIA

Anirá: Ll. Salvador, Joseph Pujadas, Francesch Torres Un Xiribitil, F. Mario, B. Llorens, J. Oliveras.
Lo demés que s' ha rebut no fa per casa.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramon, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

DILETTANTI

—Jo estich per las introduccions.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

—*Dos-primera! Dos-primera!*
 —*Que hu-tres, primera-primera!*
 —*Dos-tres feyna fas al quarto?*
 —*Un repunt á una camisa.*
 —*Si no sento la total,*
 —*Es que 'l faig ab la primera.*
 Y donchs perque 't vaig comprá
 la primera-dos tercera?

SALTA-PINS

ANÁGRAMA

La hermosa *Total* Mitjans,
 qu' es neboda de don Roch,
 treyentne la *tot* del foch
 s' ha cremat totas las mans.

M. EMULAP.

ACENTÍGRAFO-XARADA

Un plat de *tot* per *total*
 jo be sè que no fa mal.
 De *hu-dos*, moltas vegadas
 'n penjas á culleradas.
 La *tot* se sol fer ab *dos*
 y á voltas 's fá ab *arrós*.
 Si l' *ensetas* aviat
 mereixes de *tot* un plat.
 Y cansat de fer brometa
 dono fi á n' aquest *sayneta*.

LLAPIDERA.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli tra-
 yent una lletra del devant digui: 1.^a
 Per jugar; 2.ª Varis animals ne tenen;
 3.ª Nota musical; 4.ª Vocal.

QUIMET BORRELL.

GEROGLIFICH

A P L

LES

IAPELES

J. U. DE A.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—*No-ve-la.*
 Anagrama.—*Paco—Capó.*
 Sinonimia.—*Rosa.*
 Trenca-caps.—*Agripina.*
 Geroglífich.—*Per crónicas un diari.*

OBRA DE ACTUALIDAD

El Socialismo en Barcelona

por **F. Dalmases Gil**

2.ª EDICIÓN ILUSTRADA

PRECIO: 0'50 PESETA

De venta en la Litografía Barcelonesa, 5, San Ramón, 5, y en casa de los Sres. Corresponsales de LA TOMASA.